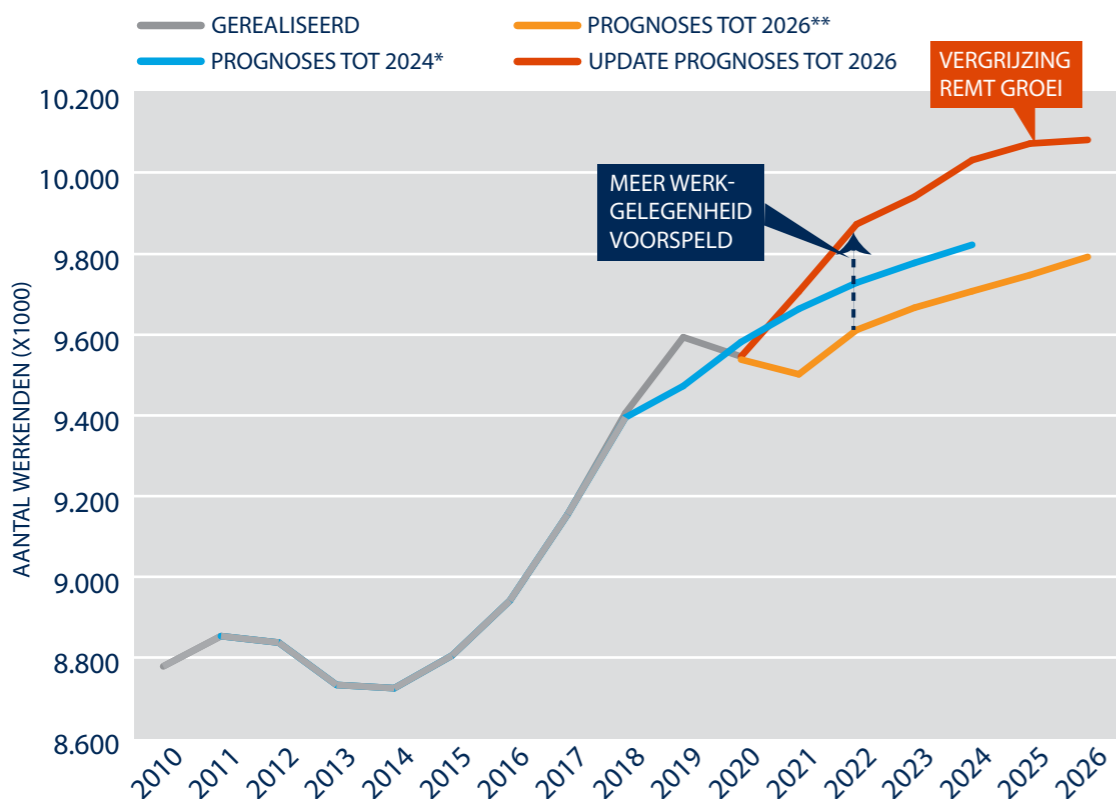

UPDATE ARBEIDSMARKTPROGNOSES TOT 2026

VERWACHTE WERKGELEGENHEID STIJGT DOOR GUNSTIGE ECONOMISCHE VOORUITZICHTEN

Door de beperktere voorspelde invloed van de COVID-19 pandemie op de economie zijn vooruitzichten voor de werkgelegenheid gunstig. Tegelijkertijd wordt het arbeidsaanbod in toenemende mate geremd door de vergrijzing en vlakt daarmee de potentiële groei op termijn af.

ONZEKERHEID

Hoewel de economie zich in 2021 snel heeft hersteld van de eerste effecten van de COVID-19 pandemie, blijven ook deze prognoses omgeven door onzekerheden door:

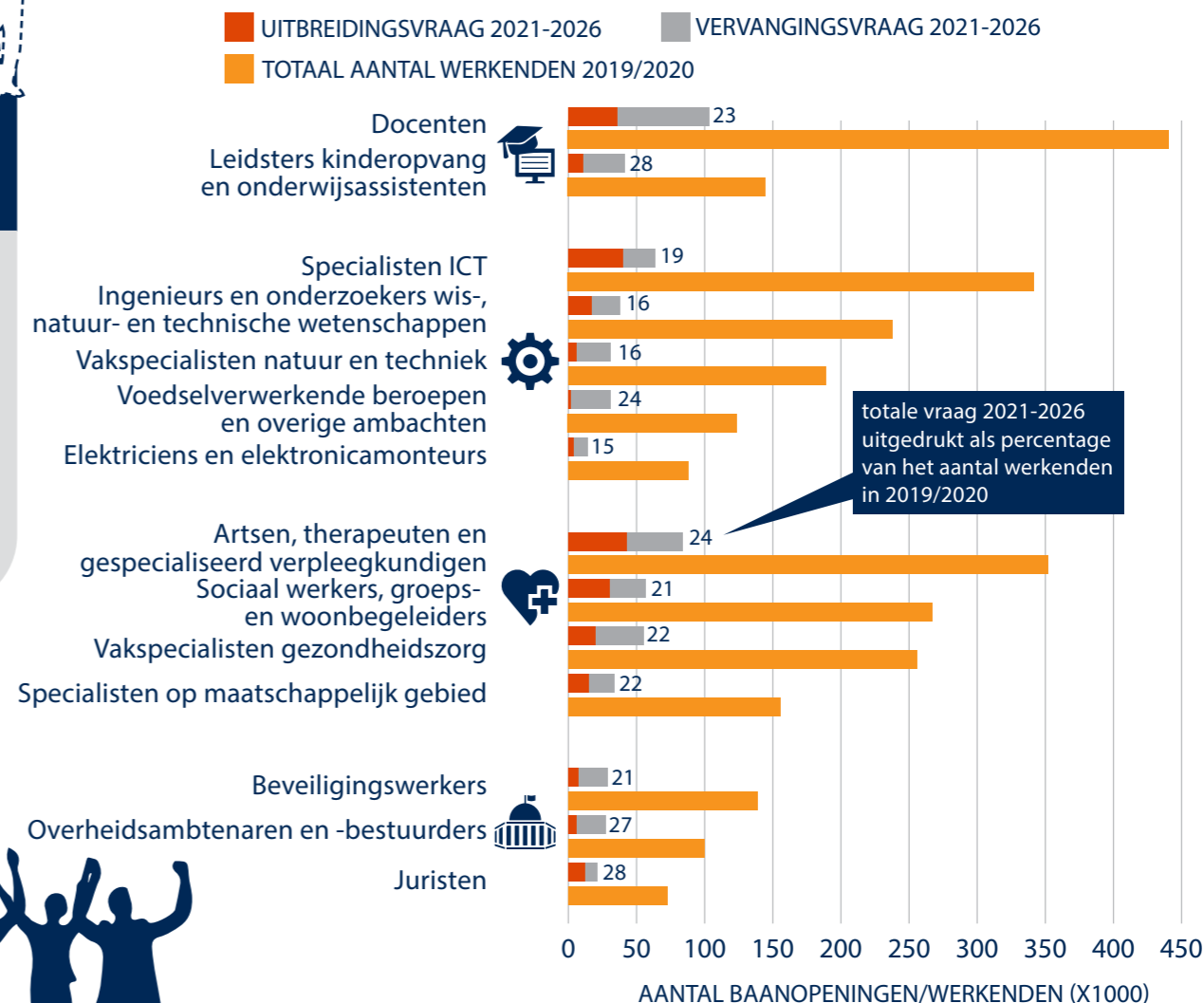
2,3mln BAANOPENINGEN TOT 2026

Tussen 2021 en 2026 worden er meer dan 2,3 miljoen baanopeningen verwacht. Het feit dat mensen vervangen moeten worden die (tijdelijk) de arbeidsmarkt verlaten door o.a. pensionering en arbeidsongeschiktheid zorgt voor bijna 80% van de baanopeningen. De overige vraag wordt veroorzaakt door economische groei.

1,6mln INSTROMERS TOT 2026

BEROEPEN MET GROOTSTE KNELPUNTEN IN ONDERWIJS, TECHNIEK & ICT, ZORG, EN VEILIGHEID & OPENBAAR BESTUUR

TOP-3 OPLEIDINGSRICHTINGEN MET DE BESTE PERSPECTIEVEN

MBO3	MBO4	BACHELOR	MASTER
LABORATORIUM EN GEZONDHEIDSTECHNIEK	BOUW EN INFRA	ELEKTROTECHNIEK	WERKTUIGBOUWKUNDE
LANDBOUW EN DIERVERZORGING	WERKTUIGBOUWKUNDE EN METAALBEWERKING	WERKTUIGBOUWKUNDE	TAAL EN CULTUUR
MEDIATECHNIEK	ELEKTRO- EN INSTALLATIETECHNIEK	BOUWKUNDE, CIVIELE TECHNIEK EN ARCHITECTUUR	(DIER)GENEESKUNDE EN TANDHEELKUNDE

* ROA (2019). *De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2024*. ROA-R-2019/7
** ROA (2021). *De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2026*. ROA-R-2021/5

UPDATE ARBEIDSMARKTPROGNOSES TOT 2026

DISCREPANTIES VOORUITZICHTEN BOUWBEROEPEN KORTE- EN MIDDELLANGETERIJN

Waarom geen grote knelpunten voor bouwberoepen?

Een opvallende uitkomst van deze update van de arbeidsmarktprognoses (ROA 2022), zijn de matige vooruitzichten voor bouwberoepen op de middellange termijn (zie tabel 1). Dit terwijl op het moment van schrijven een groot aantal onvervulde vacatures in die beroepen zijn. Het Arbeidsmarkt Informatiesysteem (AIS) van het ROA laat zien dat ook vóór de coronacrisis het percentage bedrijven dat aangaf vacatures te hebben al relatief hoog lag in de bouwnijverheid-sector (57%), en dat ook het aandeel bedrijven dat aangeeft haar vacatures moeilijk te kunnen invullen met 93% boven het gemiddelde van alle bedrijfssectoren ligt (ROA 2021).

Cyclische aard van de bouwsector

De voornaamste reden voor de beperkte knelpunten in de bouw op de middellange termijn ligt in het feit dat 'de bouw' van oudsher een sector is met een hoge conjunctuurgevoeligheid. De POA-prognoses gaan ervan uit dat de economische groei richting 2026 wat zal afzakken. Bij de vorige economische crisis van 2008, verdwenen er in de 7 jaren daarna ruim 100.000 banen in de bouw, meer dan in elke andere bedrijfssector (CBS 2016). Daarnaast werd de economische crisis in de bouw ook langer gevoeld dan in andere sectoren (CBS 2022). Doordat de ramingen voor de uitbreidingsvraag uit het POA-prognosemodel deels afhankelijk zijn van de meerjarige trend, is het dus niet verrassend dat deze lange periode van lage en afnemende werkgelegenheid meeweegt in de huidige prognoses voor de bouw. Ondanks de grote opgave voor de energietransitie en de plannen voor huizenbouw, is er vooralsnog geen duidelijk aanwijsbare trend waaruit blijkt dat de werkgelegenheid in bouwberoepen daardoor niet meer cyclisch zal zijn maar een trendmatige groei zal kennen. Enerzijds zijn veel bouwplannen vooralsnog niet concreet genoeg voor de komende zes jaar, anderzijds is de vraag naar technici vanuit de energietransitie vaak specifiek van technische aard en specifiek voor enkele bouwberoepen. Later dit jaar verschijnt een rapport van PBL en ROA met betrekking tot de impact van de energietransitie op de arbeidsmarkt.

Aanbod voor de bouwsector

Opvallend is dat vooruitzichten voor *opleidingen* in de bouw aanzienlijk gunstiger zijn dan voor *beroepsgroepen* in de bouwnijverheid. De reden hiervoor is dat gediplomeerden met een bouwopleiding niet alleen in de bouw gaan werken, maar ook in andere sectoren en in de huidige prognoses is er ook vraag naar deze personen vanuit deze andere sectoren (zoals de industrie en handel) (CBS, 2016). Daarnaast is het opleidingsniveau van de werkenden in de bouw niet alleen op mbo3 en mbo4 niveau, maar heeft ook een substantieel deel van de werkenden in de bouw een vmbo- of mbo2-opleiding.¹ Hoewel er in het model rekening wordt gehouden met skills upgrading, is het aanbod van vmbo-ers en mbo2-ers echter best groot waardoor ook hier voor werkgevers wel mensen te vinden zijn voor hun openstaande vacatures.

TABEL 01

Voorspelde knelpunten voor beroepsgroepen in de bouw (tot 2026).

Beroepsgroep	Knelpunten
Timmerlieden	vrijwel geen
Bouwarbeiders ruwbouw	vrijwel geen
Bouwarbeiders afbouw	vrijwel geen
Loodgieters en pijpfitters	enige
Schilders en metaalspuiters	geen

TABEL 02

Voorspelde vooruitzichten voor bouwopleidingen (tot 2026).

Opleidingsrichting	Vooruitzichten
Mbo3 - bouw en infra	redelijk
Mbo4 - bouw en infra	goed
Bachelor - bouwkunde, civiele techniek en architectuur	goed
Master - bouwkunde, civiele techniek en architectuur	goed

Bronnen

- CBS. 2016. "Het lot van de verdwenen bouwvakkers." <https://www.cbs.nl/nl-nl/achtergrond/2016/22/het-lot-van-de-verdwenen-bouwvakkers>
- CBS. 2022. "Statline: Arbeidsvolume per bedrijfstak (nationale rekeningen) 1995-2021." <https://open-data.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/84166NED/line?dl=6A5D2>
- ROA. 2021. Database: Arbeidsmarkt Informatiesysteem (AIS). <https://roastatistics.maastrichtuniversity.nl>

¹ De bouwnijverheidssector kent een erg hoog percentage werknemers met vmbo (19%) of mbo2 (10%) als hoogst-genoten opleiding. Daarnaast worden bouwberoepen door veel werknemers als relatief belastend ervaren (ROA 2021).

